

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ **J. K.**, 2/ **P. K.** a 3/ **M. K.**, všetci bytom v B., v dovolacom konaní všetci zastúpení JUDr. R. F., advokátom AK so sídlom v B., proti žalovanej: **Slovenská republika – Ozbrojené sily Slovenskej republiky**, zastúpená Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Bratislava, Kutuzovova 8, **o náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 7 C 37/97, o dovolaní žalovanej proti rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 19. februára 2007 č.k. 7 C 37/97-145 a Krajského súdu v Bratislave z 2. októbra 2008 sp.zn. 6 Co 311/07, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 19. februára 2007 č.k. 7 C 37/97-145 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. októbra 2008 sp.zn. 6 Co 311/07 **o d m i e t a .**

Žalobcom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) rozsudkom z 2. októbra 2008 sp.zn. 6 Co 311/07 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III (súd prvého stupňa) z 19. februára 2007 č.k. 7 C 37/97-145 v jeho napadnutej časti, ktorou bolo vyhovené žalobe na zaplatenie náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti pôvodného žalobcu P. K., ktorý v priebehu konania zomrel. Odvolací súd tak rozhodol podľa § 210 O.s.p. majúc za to, že odvolaním žalovanej napadnutá časť rozsudku súdu prvého stupňa je správna.

K odvolacej námietke žalovanej, že žaloba bola pôvodne podaná proti Armáde Slovenskej republiky, ktorá, keďže nemala právnu subjektivitu, nemala ani spôsobilosť byť účastníčkou konania, odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že „z obsahu návrhu je zrejmé, že tento smeruje proti štátu, i keď právny predchodca navrhovateľov v tomto ako odporcu označil Armádu SR, teda subjekt, ktorý nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti a teda ani spôsobilosť byť účastníkom konania. Za tohto stavu bolo povinnosťou súdu prvého stupňa právneho zástupcu predchodcu navrhovateľov vyzvať podľa § 43 ods. 1 O.s.p. na odstránenie tejto vady návrhu s poučením, že ak v stanovenej lehote túto vadu neodstráni, odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania (§ 43 ods. 2 prvá veta O.s.p.). Súd prvého stupňa síce takto nepostupoval, ale navrhovatelia podaním z 10. decembra 2001 túto vadu návrhu sami odstránili tým, že za odporcu označili Slovenskú republiku. Bolo by neopodstatneným formalizmom, ak by súd za tejto situácie konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.“

Proti rozsudku súdu prvého stupňa „v spojení“ s rozsudkom odvolacieho súdu žalovaná podala dovolanie, ktoré odôvodnila dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. b/ O.s.p. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky „rozhodol o prípustnosti dovolania“ a potom zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutia súdov nižších stupňov a konanie v právnej veci zastavil. Žalovaná, tak ako v odvolaní, argumentovala tým, že Armáda Slovenskej republiky, ani Vojenský úrad pre právne zastupovanie, ktoré pôvodný žalobca označil za žalovaných, nemali spôsobilosť byť účastníčkou občianskeho súdneho konania. Právni nástupcovia pôvodného žalobca označili za žalovaného, majúceho atribút spôsobilosti byť účastníkom konania a pasívnej vecnej legitímácie, štát až podaním súdu doručeným 13. decembra 2001, teda po tom, ako sa právo premlčalo. Súd prvého stupňa, namiesto toho, aby konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 O.s.p., na pojednávaní konanom 19. júna 2006 uznesením pripustil „upresnenie“ označenia žalovanej strany. Žalovaná v dovolaní odporuje aj záveru odvolacieho súdu, že z obsahu pôvodnej žaloby, ktorá jednoznačne smerovala proti Armáde Slovenskej republiky, by malo byť zrejmé, že žaloba vlastne smeruje proti štátu. Uviedol, že Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 19, § 20 a § 21 ods. 2 „jednoznačne určoval a určuje podmienky pasívnej legitímácie štátu“. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania, ako neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, nebolo možné odstrániť ani opravou podania podľa § 43 O.s.p., pretože nejde o vadu podania spočívajúcu v jeho nesprávnosti alebo neúplnosti. Podľa žalovanej z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa „jednoznačne konal ako s účastníkom

konania so subjektom (Armáda SR resp. Vojenský úrad pre právne zastupovania), ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p.“

Žalobcovia navrhli dovolanie žalovanej odmietnuť ako neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či vôbec môže konať o mimoriadnom opravnom prostriedku žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 19. februára 2007 č.k. 7 C 37/97-145, ktorý v dovolaní výslovne tiež napáda. Dospel k záveru, že konanie o jej dovolaní treba v tejto časti zastaviť podľa § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia *odvolacieho* súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je spôsobilým predmetom dovolania; nemožno ho týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napádať, a to ani vtedy, ak by konanie okresného súdu malo procesné vady vymenované v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. [pravda, vyššie uvedené nevyučuje, aby dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvého stupňa v prípade, ak má vady, pre ktoré zrušuje rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 243b ods. 3 O.s.p.)].

Keďže dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci, inak patriacej do právomoci súdov, je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktoré musí mať za následok zastavenie dovolacieho konania (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

Z týchto dôvodov o dovolaní žalovanej v časti týkajúcej sa rozsudku súdu prvého stupňa rozhodol tak, ako je to uvedené v prvom výroku tohto uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd vo veci samej rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto

procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Napokon dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného vo veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Žalovanou napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 – 3 O.s.p., pretože ním bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd v ňom nevyslovil prípustnosť dovolania a nepredchádza mu ani rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým by bol odvolací súd viazaný.

Dovolanie žalovanej proti rozsudku odvolacieho súdu podľa ustanovení § 238 ods. 1 – 3 O.s.p. teda nie je prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd v tejto časti len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Vady konania podľa § 237 písm. a/, c/ až g/ O.s.p., existenciu ktorých odvolací súd tiež skúmal bez ohľadu na to, že žalovaná ich v dovolaní nenamietala, v dovolacom konaní neboli zistené. Nebola ale zistená ani vada konania podľa § 237 písm. b/ O.s.p., ktorou žalovaná svoje dovolanie odôvodňuje.

Podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237.

Podľa § 237 písm. b/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. hovorí o vadách konania. Vzhľadom na to, že vady konania majú v občianskom súdnom konaní význam len vtedy, ak mali vplyv na rozhodnutie súdu, sú vady uvedené v § 237 O.s.p. dovolacím dôvodom len vtedy, ak sa prejavili v rozhodnutí; v prípade, že konanie bolo týmito vadami postihnuté, avšak boli v priebehu konania, ešte pred vydaním rozhodnutia o veci odstránené, nemôžu byť takéto vady spôsobilým dovolacím dôvodom. Vada konania významná podľa ustanovení § 237 O.s.p. sa teda musí týkať účastníka konania, t.j. toho, kto v konaní vystupoval ako žalobca a žalovaný alebo toho, ktorého zákon za účastníka konania označuje, v čase rozhodnutia súdu, ktoré sa dovolaním napáda.

V čase dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (2. októbra 2008) bola za žalovanú stranu označená „Slovenská republika - Ozbrojené sily Slovenskej republiky, zast. Ministerstvom obrany Slovenskej republiky“, teda subjekt, ktorý má spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania.

Vzhľadom na uvedené, nech už bolo prvotné označenie žalovaného vadné z dôvodu, že pôvodný žalobca nekvalifikovaným spôsobom označil za žalovaného kvalifikovaný subjekt, t.j. toho, kto mal spôsobilosť byť účastníkom konania (k tomuto záveru odvolacieho súdu sa prikláňa i dovolací súd), alebo z dôvodu, že kvalifikovaným spôsobom označil za žalovaného nekvalifikovaný subjekt, t.j. toho, kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, bola vada žaloby v priebehu konania odstránená a už sa netýka dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Keďže ustanovenia § 237, § 238 dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. októbra 2008 sp.zn. 6 Co 31/07 nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z.

Vzhľadom na uvedené, dovolacie konanie sa obmedzilo iba na fázu zisťovania podmienok prípustnosti dovolania a nemohlo pokročiť do ďalšej fázy, t.j. preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

V dovolacom konaní úspešným žalobcom vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im ale napriek tomu náhradu trov konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní náhradu neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s 243c O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. septembra 2009

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková